เรื่องเสร็จที่ ๑๓๘๔/๒๕๖๓

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง แนวทางการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง กรณีปลัดกระทรวง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการแทน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือ ด่วน ที่ สธ ๐๒๐๒.๑.๕/๑๔๘๖๖ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้รับข้อหารือจากจังหวัดกำแพงเพชรเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการบังคับทางปกครองแก่ทรัพย์สินของนางจงจิต อุดมศิลป์ และนายวินัย ลีสมิทธิ์ ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งเรียกให้ชดใช้เงิน โดยจังหวัดกำแพงเพชรได้สืบหาทรัพย์สินของบุคคลทั้งสองแล้วปรากฏว่า นายวินัยฯ ซึ่งต้องรับผิดชดใช้เงินตามความเห็นของกรมบัญชีกลางจำนวน ๙,๑๐๖,๔๖๕.๘๒ บาท มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินจำนวน ๑๓ แปลง ราคาประเมินที่ดินรวม ๘,๑๒๔,๗๙๓.๕๐ บาท ซึ่งจังหวัดกำแพงเพชรได้ออกคำสั่งอายัดที่ดินดังกล่าวแล้ว มีเงินฝากในบัญชีธนาคารจำนวน ๘ บัญชี รวม ๘๔๘,๔๖๘.๒๖ บาท และเป็นผู้ครอบครองรถยนต์สองคันและรถจักรยานยนต์หนึ่งคัน แต่ไม่อาจสืบได้ว่ารถดังกล่าวจอดอยู่ที่ใด นางจงจิตฯ ซึ่งต้องรับผิดชดใช้เงินตามความเห็นของกรมบัญชีกลางจำนวน ๑๘,๕๑๓,๗๘๓.๐๖ บาท เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์รถจักรยานยนต์หนึ่งคัน และมีเงินฝากในบัญชีธนาคารจำนวน ๒ บัญชี รวม ๔,๔๑๖.๖๓ บาท จังหวัดกำแพงเพชรได้ออกคำสั่งอายัดเงินในบัญชีดังกล่าวแล้ว จึงหารือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

๑. กรณีสืบพบทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ของนางจงจิตฯ และนายวินัยฯ จะต้องดำเนินการอย่างไร และหากสืบพบแต่ทะเบียนของทรัพย์สินโดยไม่ทราบว่าทรัพย์ดังกล่าวอยู่ที่ใด จะต้องดำเนินการอย่างไร

๒. กรณีสืบพบบัญชีเงินฝากในธนาคารของนางจงจิตฯ และนายวินัยฯ จะต้องดำเนินการอย่างไร และกรณีได้ออกคำสั่งอายัดที่ดินของนายวินัยฯ ไว้แล้ว จะต้องดำเนินการอย่างไร

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้ชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบการหารือ ดังนี้

เดิมสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีคำสั่ง ที่ ๑๔๙๒/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ และคำสั่ง ที่ ๕๒๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข ออกคำสั่งทางปกครองให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชำระเงิน ออกหนังสือแจ้งเตือนให้ลูกหนี้ชำระหนี้ สืบหาหลักทรัพย์ ดำเนินการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน เมื่อมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้บรรดากฎหรือคำสั่งใด ๆ ที่ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎหรือคำสั่งใด ๆ ที่ออกตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ประกอบกับข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองและการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๒

กำหนดให้บรรดาคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองที่ได้ออกโดยชอบตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามกฎกระทรวงนี้ และให้ดำเนินการยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองต่อไปได้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ทำคำสั่งเรียกให้นางจงจิตฯ และนายวินัยฯ ชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ จึงยังคงมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหายซึ่งเป็นการปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองและการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครองฯ มีผลใช้บังคับ (ไม่เกินวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๓) ตามนัยความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ในเรื่องเสร็จที่ ๓๒๒/๒๕๖๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดฯ มีอำนาจยึดหรืออายัดรถจักรยานยนต์และรถยนต์มาขายทอดตลาดชำระหนี้แก่ทางราชการได้ รวมทั้งยึดสิทธิทางทะเบียนในรถจักรยานยนต์และรถยนต์ ตามมาตรา ๖๓/๑๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เพื่อมิให้เกิดปัญหายุ่งยากในการติดตามยึดทรัพย์สินดังกล่าว และมีอำนาจอายัดสิทธิเรียกร้องในเงินฝากของผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหายและแจ้งให้ธนาคารส่งมอบเงินฝากดังกล่าวให้แก่ทางราชการได้ ตามมาตรา ๖๓/๑๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๓๑๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดฯ มีอำนาจแบ่งอายัดสิทธิเรียกร้องในเงินฝากแต่เพียงบางส่วนเท่าที่พอจะชำระหนี้ตามคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหาย พร้อมทั้งค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับตามคำสั่งดังกล่าวได้ ตามมาตรา ๖๓/๑๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๓๐๐ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ดังนั้น เพื่อให้เกิดความถูกต้องและชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

(๑) ปัจจุบันผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรยังคงมีอำนาจปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุขในการออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งเรียกให้ชดใช้เงินหรือไม่ หากไม่มีอำนาจ ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องดำเนินการเพิกถอนคำสั่งยึดหรืออายัดที่ได้ดำเนินการแล้วและแจ้งให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวใช่หรือไม่ ประการใด

(๒) กรณีสืบพบทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ที่มีทะเบียน เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองมีอำนาจออกคำสั่งอายัดทะเบียนรถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองหรือไม่ หากมีต้องดำเนินการตามกฎหมายใดบ้าง

(๓) กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุขออกคำสั่งอายัดที่ดินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองซึ่งมีราคาประเมินยังไม่พอเพียงต่อการชำระหนี้ตามคำสั่งเรียกให้ชดใช้เงิน ต่อมา ได้สืบพบเงินฝากในบัญชีธนาคารของบุคคลดังกล่าว หากอายัดเงินฝากในบัญชีธนาคารทั้งหมดย่อมเกินจำนวนหนี้ตามคำสั่งที่กำหนดให้ชำระเงิน กรณีดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรหรือปลัดกระทรวงสาธารณสุข

จะมีอำนาจยกเลิกคำสั่งอายัดที่ดินบางแปลงและดำเนินการออกคำสั่งอายัดเงินฝากในบัญชีธนาคารของบุคคลดังกล่าวทั้งหมดทดแทนมูลค่าที่ดินตามราคาประเมินที่ได้ยกเลิกคำสั่งอายัดดังกล่าวได้หรือไม่ ประการใด

(๔) กรณีคำสั่งเรียกให้ชดใช้เงินอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองและผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุขออกคำสั่งอายัดที่ดินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองแล้ว เมื่อพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓)ฯ มีผลใช้บังคับ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขสามารถยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาล เพื่อให้ศาลออกหมายบังคับคดี และให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้หรือไม่ หากไม่ได้ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขจะดำเนินการขายทอดตลาดที่ดินดังกล่าวโดยจ้างผู้ประกอบการที่ให้บริการขายทอดตลาดดำเนินการแทนตามข้อ ๒๑๕ (๑) วรรคสาม แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๓/๑๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ประกอบกับมาตรา ๓๓๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้หรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนจังหวัดกำแพงเพชร เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า แม้กฎกระทรวงการมอบอำนาจให้พิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองและการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับแล้ว ปลัดกระทรวงสาธารณสุขยังคงใช้คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๔๙๒/๒๕๕๒ และคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๕๒๕/๒๕๕๕ ในการมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองสำหรับคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน คำสั่งดังกล่าวยังไม่ได้ยกเลิก และหากสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจะปรับปรุงคำสั่งดังกล่าวใหม่ ก็จะยังคงมีหลักการเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองสำหรับคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเหมือนเช่นเดิม เพียงแต่อาจปรับรายละเอียดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎกระทรวงการมอบอำนาจให้พิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองฯ และกฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองและการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครองฯ

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพิจารณาข้อหารือของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขประกอบกับข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังกล่าวข้างต้นแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรซึ่งได้รับมอบอำนาจในการออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งเรียกให้ชดใช้เงินจากปลัดกระทรวงสาธารณสุขก่อนวันที่กฎกระทรวงการมอบอำนาจให้พิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ ยังคงมีอำนาจดังกล่าวหรือไม่ หากผู้ว่าราชการ

จังหวัดกำแพงเพชรไม่มีอำนาจดังกล่าวแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรต้องดำเนินการเพิกถอนคำสั่งยึดหรืออายัดที่ได้ดำเนินการแล้วและแจ้งให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขออกคำสั่งยึดหรืออายัดใหม่หรือไม่ อย่างไร เห็นว่า มาตรา ๙[๑] แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติว่า การมอบอำนาจย่อมมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนเวลาหรือโดยเหตุอื่น และบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๙[๒] แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติรองรับบรรดากฎหรือคำสั่งใด ๆ ที่ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดังกล่าว จนกว่าจะมีกฎหรือคำสั่งใด ๆ ที่ออกตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ ดังนั้น คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๔๙๒/๒๕๕๒ เรื่อง มอบอำนาจมาตรการบังคับทางปกครอง ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒ และคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๕๒๕/๒๕๕๕ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งออกก่อนวันที่พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓)ฯ มีผลใช้บังคับ เมื่อปลัดกระทรวงสาธารณสุขยังไม่ได้เพิกถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งดังกล่าวตามที่ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขชี้แจง การมอบอำนาจดังกล่าวจึงยังคงมีผลใช้บังคับได้ต่อไป นอกจากนี้ การมอบอำนาจจะมีผลให้ผู้รับมอบอำนาจเป็นเพียงผู้ใช้อำนาจนั้นแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุขผู้เป็นเจ้าของอำนาจก็ยังคงมีอำนาจในการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองเช่นกัน ทั้งนี้ ตามนัยความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๓๕๖/๒๕๕๓[๓]

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรได้รับมอบอำนาจในการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครอง รวมถึงอำนาจในการออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หากผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรได้ดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินใดโดยถูกต้องตามขั้นตอนที่พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในเวลานั้นกำหนดไว้ การยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นย่อมเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ แม้ต่อมาได้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความ

---

[๑]มาตรา ๙ การมอบอำนาจย่อมมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนเวลาหรือโดยเหตุอื่น

[๒]มาตรา ๙ บรรดากฎหรือคำสั่งใด ๆ ที่ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎหรือคำสั่งใด ๆ ที่ออกตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้นายกรัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

[๓]บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การมอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๕๓๗ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองอาจมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ใต้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่อื่นเป็นผู้ดำเนินการได้ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน และมีการประกาศใช้บังคับกฎกระทรวงการมอบอำนาจในการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองฯ และกฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองและการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครองฯ ไปแล้วก็ตาม กรณีจึงไม่มีประเด็นปัญหาที่ต้องเพิกถอนคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนางจงจิตฯ และนายวินัยฯ แต่อย่างใด

ประเด็นที่สอง เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองสามารถออกคำสั่งอายัดทะเบียนรถยนต์หรือทะเบียนรถจักรยานยนต์ได้หรือไม่ อย่างไร เห็นว่า มาตรา ๖๓/๑๒[๔] แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓)ฯ กำหนดให้ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สิน เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่กฎกระทรวงไม่ได้กำหนดเรื่องใดไว้ให้นำบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อในปัจจุบันยังไม่มีการออกกฎกระทรวงตามความในมาตราดังกล่าวกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินไว้ การดำเนินการดังกล่าวจึงต้องนำบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ตามความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องเสร็จที่ ๓๒๒/๒๕๖๓[๕] เมื่อมาตรา ๓๑๖[๖]

---

[๔]มาตรา ๖๓/๑๒ ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่กฎกระทรวงไม่ได้กำหนดเรื่องใดไว้ ให้นำบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้ถือว่า

(๑) เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงิน

(๒) ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หมายถึง ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง

(๓) อำนาจของศาลในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดี เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) เจ้าพนักงานบังคับคดี หมายถึง เจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง

[๕]บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน : กรณีผู้ต้องชำระเงินเสียชีวิต อำนาจในการสืบหาทรัพย์สิน ระยะเวลาในการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน การมีคำสั่งให้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองและการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๑๑/๔๘ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๓ ถึงอธิบดีกรมศุลกากร

[๖]มาตรา ๓๑๖ การอายัดสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่จะเรียกให้บุคคลภายนอกชำระเงินหรือส่งมอบหรือโอนทรัพย์สินก็ดี หรือที่จะเรียกให้บุคคลภายนอกชำระหนี้อย่างอื่นนอกจากการชำระเงินหรือการส่งมอบหรือการโอนทรัพย์สินก็ดี ให้ศาลหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีกระทำโดยมีคำสั่งอายัด และแจ้งคำสั่งนั้นให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาและบุคคลภายนอกทราบ

คำสั่งอายัดตามวรรคหนึ่ง ต้องมีข้อห้ามลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ให้จำหน่ายสิทธิเรียกร้องและมีข้อห้ามบุคคลภายนอกไม่ให้ปฏิบัติการชำระหนี้นั้นแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่ให้ชำระเงินหรือส่งมอบหรือโอนทรัพย์สินหรือชำระหนี้อย่างอื่นให้แก่ศาล เจ้าพนักงานบังคับคดีหรือบุคคลอื่น หรือให้ดำเนินการโดยวิธีอื่นใดตามที่ศาลหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นสมควร ณ เวลาหรือภายในเวลา หรือเงื่อนไขตามที่กำหนดให้แล้วแต่กรณี

คำสั่งอายัดนั้นให้บังคับได้ไม่ว่าที่ใด ๆ

แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอายัดทรัพย์สินโดยให้มีการอายัดได้เฉพาะสิทธิเรียกร้องเท่านั้น ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองจึงไม่สามารถออกคำสั่งอายัดทะเบียนรถยนต์หรือทะเบียนรถจักรยานยนต์ซึ่งมิใช่สิทธิเรียกร้องได้

สำหรับการดำเนินการบังคับทางปกครองต่อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์จะกระทำได้เพียงใดนั้น เห็นว่า ต้องนำมาตรา ๓๐๓[๗] แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม กล่าวคือ หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินสามารถยึดสังหาริมทรัพย์มีรูปร่างของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองได้โดย (๑) ต้องนำทรัพย์นั้นมาเก็บรักษาไว้หรือฝากทรัพย์นั้นไว้ ณ สถานที่ใดหรือแก่บุคคลใดตามที่เห็นสมควรหรือมอบให้ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองเป็นผู้รักษาทรัพย์นั้นโดยได้รับความยินยอมจากหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงิน (๒) แจ้งรายการทรัพย์ที่ยึดให้ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองและผู้ครอบครองหรือผู้ดูแลทรัพย์นั้นทราบ ถ้าไม่สามารถกระทำได้ ให้ปิดประกาศแจ้งรายการทรัพย์ที่ยึดไว้ ณ สถานที่ที่กระทำการยึด หรือแจ้งโดยวิธีอื่นใดตามที่หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินเห็นสมควร และ (๓) แสดงให้เห็นประจักษ์แจ้งโดยการประทับตราหรือโดยวิธีอื่นใดตามที่หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินเห็นสมควรว่าได้มีการยึดทรัพย์นั้นแล้ว ทั้งนี้ ในกรณีที่ยังไม่อาจยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองเนื่องจากมีเหตุขัดข้องอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้ไม่อาจยึดหรืออายัดได้ทันที ปลัดกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรย่อมมีอำนาจสั่งห้ามนางจงจิตฯ และนายวินัยฯ โอน ขาย ยักย้าย หรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องนั้นไว้เป็นการชั่วคราวไว้ก่อนได้เท่าที่จำเป็น โดยนำมาตรา ๒๙๖[๘] วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

---

[๗]มาตรา ๓๐๓ การยึดสังหาริมทรัพย์มีรูปร่างของลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกระทำโดย

(๑) นำทรัพย์นั้นมาเก็บรักษาไว้ หรือฝากทรัพย์นั้นไว้ ณ สถานที่ใดหรือแก่บุคคลใดตามที่เห็นสมควรหรือมอบให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นผู้รักษาทรัพย์นั้นโดยได้รับความยินยอมจากเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา

(๒) แจ้งรายการทรัพย์ที่ยึดให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาและผู้ครอบครองหรือผู้ดูแลทรัพย์นั้นทราบ ถ้าไม่สามารถกระทำได้ ให้ปิดประกาศแจ้งรายการทรัพย์ที่ยึดไว้ ณ สถานที่ที่กระทำการยึด หรือแจ้งโดยวิธีอื่นใดตามที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นสมควร

(๓) แสดงให้เห็นประจักษ์แจ้งโดยการประทับตราหรือโดยวิธีอื่นใดตามที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นสมควรว่าได้มีการยึดทรัพย์นั้นแล้ว

[๘]มาตรา ๒๙๖ ในกรณีที่คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลกำหนดให้ชำระเงิน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจบังคับคดีโดยวิธีดังต่อไปนี้

ฯลฯ ฯลฯ

ในกรณีที่ยังไม่อาจยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเนื่องจากมีเหตุขัดข้องอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้ไม่อาจยึดหรืออายัดได้ทันที เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นเองหรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาร้องขอ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจสั่งห้ามมิให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษา โอน ขาย ยักย้าย หรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องนั้นไว้เป็นการชั่วคราวไว้ก่อนได้เท่าที่จำเป็น และถ้าทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องนั้นเป็นทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องที่บุคคลภายนอกมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งคำสั่งห้ามดังกล่าวให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องนั้นทราบ หรือหากทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องนั้นเป็นทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องที่จะต้องจดทะเบียนหรือได้จดทะเบียนไว้ตามกฎหมาย ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งคำสั่งห้ามดังกล่าว

(มีต่อหน้าถัดไป)

ประเด็นที่สาม ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรออกคำสั่งอายัดที่ดินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองแต่ราคาประเมินยังไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ตามคำสั่งเรียกให้ชดใช้เงิน ต่อมาสืบพบเงินฝากในบัญชีธนาคารของบุคคลดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรหรือปลัดกระทรวงสาธารณสุขจะมีอำนาจยกเลิกการอายัดที่ดินบางแปลงและดำเนินการออกคำสั่งอายัดเงินฝากในบัญชีธนาคารแทนได้หรือไม่ เห็นว่า เมื่อได้ให้ความเห็นในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่าปลัดกระทรวงสาธารณสุขและผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครอง การดำเนินการใช้มาตรการบังคับทางปกครองย่อมเป็นอำนาจของบุคคลดังกล่าว ดังนั้น ปลัดกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรย่อมมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งอายัดที่ดินบางแปลงตามมาตรา ๕๓[๕] แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๘)
ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นทราบ ถ้าได้มีการจดทะเบียนไว้แล้ว ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีไว้ในทะเบียน และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๑๕ (๑) และมาตรา ๓๒๐ (๑) และ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีมีเหตุอันสมควร เจ้าพนักงานบังคับคดีอาจมีคำสั่งยกเลิก หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งดังกล่าวได้ โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๖๑ และมาตรา ๒๖๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ฯลฯ ฯลฯ

[๕]มาตรา ๕๓ คำสั่งทางปกครองที่ขอบด้วยกฎหมายซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งทางปกครองอาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนโดยให้มีผลตั้งแต่ขณะที่เพิกถอนหรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่คงต้องทำคำสั่งทางปกครองที่มีเนื้อหาทำนองเดียวกันนั้นอีก หรือเป็นกรณีที่การเพิกถอนไม่อาจกระทำได้เพราะเหตุอื่น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์ของบุคคลภายนอกประกอบด้วย

คำสั่งทางปกครองที่ขอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งทางปกครองอาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนโดยให้มีผลตั้งแต่ขณะที่เพิกถอน หรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้เฉพาะเมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มีกฎหมายกำหนดให้เพิกถอนได้หรือมีข้อสงวนสิทธิให้เพิกถอนได้ในคำสั่งทางปกครองนั้นเอง

(๒) คำสั่งทางปกครองนั้นมีข้อกำหนดให้ผู้รับประโยชน์ต้องปฏิบัติ แต่ไม่มีการปฏิบัติภายในเวลาที่กำหนด

(๓) ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งหากมีข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เช่นนี้ในขณะทำคำสั่งทางปกครองแล้วเจ้าหน้าที่คงจะไม่ทำคำสั่งทางปกครองนั้น และหากไม่เพิกถอนจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะได้

(๔) บทกฎหมายเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งหากมีบทกฎหมายเช่นนี้ในขณะทำคำสั่งทางปกครองแล้วเจ้าหน้าที่คงจะไม่ทำคำสั่งทางปกครองนั้น แต่การเพิกถอนในกรณีนี้ให้กระทำได้เท่าที่ผู้รับประโยชน์ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือยังไม่ได้รับประโยชน์ตามคำสั่งทางปกครองดังกล่าว และหากไม่เพิกถอนจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะได้

(๕) อาจเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะหรือต่อประชาชนอันจำเป็นต้องป้องกันหรือขจัดเหตุดังกล่าว

ในกรณีที่มีการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเพราะเหตุตามวรรคสอง (๓) (๔) และ (๕) ผู้ได้รับประโยชน์มีสิทธิได้รับค่าทดแทนความเสียหายอันเกิดจากความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองได้ และให้นำมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(มีต่อหน้าถัดไป)

และดำเนินการออกคำสั่งใหม่เพื่ออายัดเงินฝากในบัญชีธนาคารแทนได้ โดยต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของคำสั่งทางปกครองและกระทบกระเทือนผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองน้อยที่สุดตามมาตรา ๖๓/๒[๑๐] วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓)ฯ ซึ่งต้องไม่เกินจำนวนหนี้ตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินและดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกิดจากการนั้น[๑๑]

ประเด็นที่สี่ กรณีคำสั่งเรียกให้ชดใช้เงินยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองและผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุขออกคำสั่งอายัดที่ดินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองแล้ว สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขสามารถยื่นคำร้องฝ่ายเดียวต่อศาลให้มีการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีในสังกัดกรมบังคับคดีเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ได้หรือไม่ หากไม่สามารถกระทำได้ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขสามารถจ้างผู้ประกอบการที่ให้บริการขายทอดตลาดเป็นผู้ดำเนินการแทนได้หรือไม่ เห็นว่า เมื่อมาตรา ๖๓/๑๕[๑๒] วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๙)

คำสั่งทางปกครองที่ขอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงินหรือให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ อาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนโดยให้มีผลย้อนหลังหรือไม่มีผลย้อนหลังหรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มิได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติล่าช้าในอันที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของคำสั่งทางปกครอง

(๒) ผู้ได้รับประโยชน์มิได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติล่าช้าในอันที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขของคำสั่งทางปกครอง

ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

[๑๐]มาตรา ๖๓/๒ เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีอำนาจที่จะพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งของตนได้ตามบทบัญญัติในหมวดนี้ เว้นแต่จะมีการสั่งให้ทุเลาการบังคับไว้ก่อนโดยเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งนั้นเอง ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ หรือผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความถูกต้องของคำสั่งทางปกครองดังกล่าว

ฯลฯ ฯลฯ

ให้เจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของคำสั่งทางปกครอง โดยกระทบกระเทือนผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองน้อยที่สุด

[๑๑]เทียบเคียงมาตรา ๓๐๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

[๑๒]มาตรา ๖๓/๑๕ ในกรณีที่มีการบังคับให้ชำระเงินและคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดแล้ว หากหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินประสงค์ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีในสังกัดกรมบังคับคดีดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ให้ยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลภายในสิบปีนับแต่วันที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุด เพื่อให้ศาลออกหมายบังคับคดีเพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองนั้น โดยระบุจำนวนเงินที่ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองยังมิได้ชำระตามคำสั่งทางปกครอง ทั้งนี้ ไม่ว่าหน่วยงานของรัฐยังไม่ได้บังคับทางปกครองหรือได้ดำเนินการบังคับทางปกครองแล้วแต่ยังไม่ได้รับชำระเงินหรือได้รับชำระเงินไม่ครบถ้วน

ฯลฯ ฯลฯ

วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓)ฯ กำหนดว่า การยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลเพื่อให้มีการออกหมายบังคับคดีและแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี ต้องเป็นคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดแล้ว คำสั่งที่เรียกให้นางจงจิตฯ และนายวินัยฯ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนยังไม่เป็นที่สุด เนื่องจากคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครอง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงไม่อาจยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลเพื่อขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีให้นางจงจิตฯ และนายวินัยฯ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งของจังหวัดกำแพงเพชรได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๓/๘[๑๓] วรรคสอง (๓) ประกอบกับมาตรา ๖๓/๑๕[๑๔] แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓)ฯ

สำหรับการว่าจ้างผู้ประกอบการที่ให้บริการขายทอดตลาดเป็นผู้ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินของนางจงจิตฯ และนายวินัยฯ แทน นั้น เห็นว่า เมื่อได้ให้ความเห็นแล้วว่าในระหว่างที่ยังไม่มีการออกกฎกระทรวงกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตรา ๖๓/๑๒[๑๕] แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓)ฯ ขึ้นใช้บังคับ ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สิน รวมถึงการมอบหมายให้เอกชนขายทอดตลาดทรัพย์สินแทน จึงต้องนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม ดังนั้น ปลัดกระทรวงสาธารณสุขย่อมดำเนินการเกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินโดยนำกฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมได้

อนึ่ง สำหรับกรณีที่สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขประสงค์จะดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๒๑๕[๑๖] (๑) วรรคสาม แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อ

---

[๑๓]มาตรา ๖๓/๘ หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินต้องดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินภายในสิบปีนับแต่วันที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุด

คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ไม่มีการอุทธรณ์คำสั่งต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองภายในระยะเวลาอุทธรณ์

(๒) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ และไม่มีการฟ้องคดีต่อศาลภายในระยะเวลาการฟ้องคดี

(๓) ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษายกฟ้อง หรือเพิกถอนคำสั่งบางส่วน และคดีถึงที่สุดแล้ว

ฯลฯ ฯลฯ

[๑๔]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๒, ข้างต้น

[๑๕]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

[๑๖]ข้อ ๒๑๕ หลังจากการตรวจสอบแล้ว พัสดุใดหมดความจำเป็นหรือหากใช้ในหน่วยงานของรัฐต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ให้เจ้าหน้าที่เสนอรายงานต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เพื่อพิจารณาสั่งให้ดำเนินการตามวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ขาย ให้ดำเนินการขายโดยวิธีทอดตลาดก่อน แต่ถ้าขายโดยวิธีทอดตลาดแล้วไม่ได้ผลดีให้นำวิธีที่กำหนดเกี่ยวกับการซื้อมาใช้โดยอนุโลม เว้นแต่กรณี ดังต่อไปนี้

ฯลฯ ฯลฯ

หน่วยงานของรัฐจะจ้างผู้ประกอบการที่ให้บริการขายทอดตลาดเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ นั้น เห็นว่า โดยที่มาตรา ๒๙[๑๗] (๓) แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีอำนาจหน้าที่ตีความและวินิจฉัยปัญหาข้อหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าว กฎกระทรวง หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองจึงเห็นสมควรที่สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจะได้หารือคณะกรรมการวินิจฉัยดังกล่าวต่อไป

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตุลาคม ๒๕๖๓

---

[๑๗] มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ ฯลฯ

(๓) ตีความและวินิจฉัยปัญหาข้อหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ ฯลฯ